



ADVOKATFIRMA  
CHRISTIAN HARLANG

KOPI

Østre Landsret, 7. afdeling  
Bredgade 59  
1260 København

J.nr. 600096

**PROCESSKRIFT 11**  
(15. november 2013)

i sagerne B-3421-11:	(1)
B-397-12:	(2)
	(3)
	(4)
	(5)
	(6)
B-1162-12:	(7)
	(8)
	(9)
B-3534-12:	(10)
	(11)
samt B-420-13:	(12)
	(13)
	(14)
	(15)
	(16)
	(17)
	(18)



Sagsøgte har imidlertid ikke frafaldet sin indsigelse om, at de 23 sagsøgere skulle være uden processuel partsevne.

På den baggrund fastholder sagsøgerne for det første, at alene afhøring af de 23 sagsøgere selv medfører, at der ikke vil være en væsentlig processuel besparelse ved udskillelse af spørgsmålet om processuel partsevne.

Endvidere fastholdes, at afhøring af de 3 læger også vil være fornøden, hvis Forsvarsministeriet fortsat fastholder sin indsigelse om sagsøgernes processuelle partsevne, ligesom den vil være fornøden ved en forudgående stillingtagen til Forsvarsministeriets forældelsesindsigelse.

## 2.2. Særligt ad spørgsmålet om forældelse.

I Processkrift D, s. 4, sidste afsnit, anfører Forsvarsministeriet, at en vurdering af spørgsmålet om forældelse efter dansk ret "*...kan foretages uden den omfattende inddragelse af international jus, som sagsøgerne har lagt op til.*"

Vurderingen af sagsøgetes forældelsesindsigelse kan selvsagt ikke finde sted uden at inddrage Danmarks relevante folkeretlige forpligtelser. Dette omfatter som bekendt både Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og FNs torturkonvention.

Selv om Forsvarsministeriet tilsyneladende vil foretrække, at den danske stat ikke skal være forpligtet i henhold til de af staten ratificerede og/eller inkorporerede konventioner, når en handling eller undladelse fra Forsvarsministeriets side har aktualiseret denne forpligtelse, er dette ikke den gældende retsorden.

Det forholder sig heller ikke sådan, at de konventioner, Danmark ratificerer, kun forpligter andre stater end lige nøjagtig Danmark som kontraherende part.



Forsvarsministeriets medvirken til, at de 23 sagsøgere blev udsat for tortur som følge af den dansk ledede operation "Green Desert" d. 25. november 2004, indebærer ansvar for sagsøgte forsvarsministerium efter både almindelig dansk ret, FNs torturkonvention og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Uanset Forsvarsministeriets "...opfattelse...", jf. Processkrift D, s. 5, 1. afsnit, vil en betydelig mængde af den procedurermæssige del af en delhovedforhandling, hvor sagsøgtes forældelsesindsigelse indgår, for sagsøgernes vedkommende nødvendigvis angå behandling af praksis, m.v., efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og FNs torturkonvention.

Sagsøgtes tilkendegivne fortolkning af FNs torturkonventions art. 5 er ukorrekt. Der henvises til sagsøgernes Processkrift 10, pkt. 3.C. Da der er tvist om forståelsen af denne retsregel, vil dette ikke-uvæsentligt forøge det fornødne tidsforbrug under en evt. delhovedforhandling.

Sagsøgtes bemærkninger ad torturkonventionens art. 4 er uklare. Mener sagsøgte dermed, at art. 4 ikke er relevant for afklaring af jurisdiktion efter art. 5?

-----

Yderligere processtof forbeholdes.

København, d. 15. november 2013



Christian Harlang

